

Geliş Tarihi / Received Date
05.12.2022Kabul Tarihi / Accepted Date
04.03.2023

Opus Dei: Papalığın Şahsi Piskoposluğu¹

Opus Dei: A Personal Prelature of Papacy

Yakup PİRİ²

Öz

Geçtiğimiz yüzyılda ortaya çıkmış bir tarikat olan Opus Dei, aynı zamanda Roma Katolik Kilisesi bünyesinde yer alan piskoposluklardan birisi, belki de en önemlisidir.

Opus Dei'nin Papalığın Şahsi Piskoposluğu olarak statüsü diğer piskoposluklardan farklı olarak bölgeye bağlı olmaması yönüyle hâlihazırda tektir. Bu dikkat çeken statüsünün yanı sıra; tarikatın kurucusu Josemaría Escrivá'nın teâmulilerin dışına çıkılarak ölümünden kısa bir süre sonra önce kutsanması sonra da aziz ilan edilmesi, Piskoposluğun kendi içinde dışarıya kapalı ve gizli bir yapı olması da Opus Dei'nin dikkatleri ve eleştirileri üzerine çekmesine neden olmuştur.

Bu çalışmanın amacı, dünya üzerinde gerek dini gerek de seküler alanda oldukça etkin olan Opus Dei hakkında açıklayıcı ve objektif bilgiler sunarak, tarikatın ve üyelerinin dini düşünce ve uygulamalarının değerlendirilmesidir. Böylece tarikat üzerindeki örtünün kaldırılmasına katkı sunulmuş olacaktır. Çalışmada, olaylar ve kişiler ekseninde konunun işlenmesi ve tarihi çerçevesi ile arka planının ortaya konulabilmesi açısından tarihi inceleme yöntemiyle birlikte fenomenolojik yaklaşım benimsenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hristiyanlık, Katolik Kilisesi, Papalık, Opus Dei, Josemaría Escrivá de Balaguer

Abstract

Opus Dei, a cult that emerged in the last century, is also one of the prelatures within the Roman Catholic Church, perhaps the most significant one.

Opus Dei's status as the Papacy's Personal Prelature, unlike other prelatures, is not dependent on the region and is currently unique. With this remarkable status; The founder of the sect, Josemaría Escrivá, was first consecrated and then canonized shortly after his death, out of customs, the fact that the diocese is a closed and secret structure in itself caused Opus Dei to draw attention and criticism upon Opus Dei.

The purpose of this study is to evaluate the religious thoughts and practices of the sect and its members, by providing detailed and objective information about Opus Dei, which is very active in the world, both in the religious and secular fields. Thus, it will contribute to the removal of the veil on the sect.

¹ Bu makale, 2021 yılında Bursa Uludağ Üniversitesi Dr. Öğretim Üyesi Süleyman SAYAR danışmanlığında tamamlanan "Opus Dei Katolik Roma Kilisesi'nde Bir Piskoposluk" başlıklı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

² Doktora Öğrencisi, Bursa Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa/TÜRKİYE, E-mail: yakuppiri@hotmail.com, ORCID ID: 0000-0002-0102-099X

In the study, a phenomenological approach has been adopted together with the historical analysis method in order to process the subject in the axis of events and people and to reveal the historical framework and background.

Keywords: *Christianity, Catholic Church, the Papacy, Opus Dei, Josemaría Escrivá de Balaguer*

Giriş

Dünyada iki milyardan üstünde müntesibi bulunduğu için Hıristiyanlık, genel olarak en çok sayıda inananı olan bir dindir. Hıristiyanlık içinde Katoliklik ise Ortodoks ve Protestan mezheplerine kıyasla dünya üzerinde daha çok sayıda (yaklaşık 1,1 milyar) Hıristiyan tarafından benimsenen ana mezheptir. Farklı coğrafyalardan çok sayıda insana hitap eden bir mezhepte farklı tarikatların ortaya çıkması kaçınılmazdır. Opus Dei bu çoklu yapı içerisinde geçtiğimiz yüzyılda ortaya çıkan Katolik Kilisesi bünyesindeki tarikatların en önemlilerinden biridir.

Tarikatın tam ismi "Sociedad de la Santa Cruz de Opus Dei" (Kutsal Haç ve Tanrının İşi Topluluğu) olup kısaca "Opus Dei" olarak adlandırılmaktadır. Türkçe karşılığı "Tanrı'nın Eseri" veya "Tanrı'nın İşi" olarak verilmektedir. Kurucusu Josemaría Escrivá de Balaguer'dir. Opus Dei ifadesi terim anlamı ile, Katolik Kilisesinde Aziz Benedict tarafından ortaya konulan kurallara dayanan dini uygulamaları ifade etmektedir. "İsa Mesih'in rahiplik makamının uygulanması, halka açık ibadetler İsa Mesih'in mistik bedeni tarafından, yani baş ve üyeleri tarafından gerçekleştirilir" anlamına gelmektedir (Agamben & Kotsko, 2013: ix).

Tarikatın misyonu genel anlamda bütün sosyal sınıflara ait Hıristiyanlara, inançlarına uygun bir hayat tarzı sağlamak ve toplumun her kesiminde dindarlaşma olgusunu yaymak şeklinde ifade edilmektedir (Yel, 2000: 152).

Opus Dei, Katolik Kilisesi'nde mevcut olan piskoposluklardan Papa'nın Şahsi Piskoposluğu (*Prealatura Nullius*) olması nedeniyle ayrılır. İlk olarak II. Vatikan Konsili'nde ortaya çıkan Şahsi Piskoposluk makamı kilise hukuku açısından Hıristiyanlığın temel mesajının ve Hıristiyan inancı doğrultusunda bir hayat sürme düşüncesinin yayılmasına katkıda bulunabilecek yeni bir makam olarak tanımlanmıştır. Aslında piskoposluk bölgesel bir dinî yapıyı tanımlar. Şahsi Piskoposluk kavramı ise burada farklılaşmakta; bir bölgeye (*diocese*) bağlı olmayıp şahsa bağlı olan bir piskoposluğu ifade etmektedir (Yel, 2000: 157).

Opus Dei'nin düşüncesine göre kâinat Tanrı'nın en önemli eseridir. Tanrı'nın gerçekleştirdiği yaratma çalışmanın meyvesidir. Bunun için çalışma kutsanmış ve Tanrıdan gelen bir fiil olarak kabul edilmiştir. İnsan yaptığı iş ne olursa olsun Tanrıyı hoşnut etme ve ona hizmet etme farkındalığı içinde yapıyorsa bu işinin kutsanmasına sebep olacaktır. Özetle, Opus Dei'nin temel inanç esası, "İbadet et ve Çalış" şeklinde ifade edilebilir (Öktem, 2010: 20).

Escrivá, hayatı boyunca dua ederken ve vaaz ederken Kutsal Kitap'ı kullanmış ve onun sözleri ile dua etmiştir. Düzenli bir şekilde özellikle Yeni Ahit çoğunlukla olmak üzere Kutsal Kitap'tan okumalara ve yaklaşık beş dakikalık tefekkürler yapmıştır. Yaptığı bu uygulamayı da tarikatın müntesiplerine tavsiye etmiştir (Hahn, 2006: 110).

Opus Dei, esas hedef kitlesini oluşturan ve din adamı olmayan kişilere de hizmet etmesi itibarıyla Katolik tarikatlarından ayrılmaktadır. Bu farklı yönü tarikatı bir taraftan ilgi odağı haline getirmiş, bir

tarafından da eleştirilere hedef olmasına neden olmuştur. Opus Dei özellikle İtalya, İspanya ve ABD gibi Katolik sayısının yoğun olduğu ülkelerde çeşitli akademik ve aktüel çalışmalara konu olmuştur. Ülkemizde ise gerek Hıristiyan nüfusun azlığından gerekse Piskoposluğun resmi faaliyetlerinin bulunmamasından ötürü yeterince araştırılma yapılmayan bir konudur.

Dan Brown tarafından kaleme alınarak 2003 yılında yayımlanan Da Vinci Şifresi isimli kurgu roman, Opus Dei hakkında küresel çapta insanlarda bir farkındalık uyandırmıştır. Söz konusu kitap 2006 yılında aynı isimli bir filme de kaynaklık etmiştir. Da Vinci Şifresi'nde Opus Dei hakkında anlatılanların büyük bir kısmı makalemizde de görüleceği üzere gerçeklerle örtüşmektedir.

Josemaría Escrivá'nın Hayatı ve Azizlik Süreci

Josemaría Escrivá de Balaguer, 9 Ocak 1902 tarihinde kuzey İspanya'da yer alan Huesca'ya bağlı Barbastro'da doğmuştur. Resmi biyografisinde yer alan bilgiye göre, iki yaşında ölümcül bir hastalığa yakalanmış ve doktorların iyileşmesinden ümitlerini kestikleri bir zamanda, annesi Escrivá'yı Barbastro'ya yakın olan *Torreciudad Bakiresi*'ne şifa bulması temennisiyle ziyarette bulunmuş, Escrivá, bu ziyaret sonunda doktorların öngörülerinin aksine iyileşmiştir (Koçak, 2016: 11). Resmi kayıtlarda, Opus Dei'yi ilhamla kuracağı 1928 yılına kadar yaşamıyla ilgili başka ilgi çekici bir olaya rastlanmamaktadır. Diğer azizlerin biyografileri göz önüne alındığında, ileride önemli bir ruhani önder olacağına dair mucizevi işaretlerin bulunması beklenirken bunlar onun biyografisinde yoktur. Opus Dei'ye göre onun sırrı hayatının olağanüstü olmaması ve sahip olduğu yüksek karizmasıdır (Casanova, 1982: 142).

Rahip olmak isteyen çocukların 12 yaşından önce eğitime başlamalarına rağmen Escrivá 16 yaşında Logrono'da rahip eğitimi almaya başlamıştır (Casanova, 1982: 144). İlerleyen süreçte Aragon bölgesindeki Zaragoza'da San Carlos Rahip Okulu'nda dini öğrenimini sürdürmüştü; 1924 yılında babasının vefatı üzerine en büyük çocuk olarak ailenin sorumluluğunu üstlenmiştir (Flader, 2012: 222). Ailesini de alarak taşındığı Madrid'de hukuk fakültesine devam etmiştir. Bu durum, seküler alanlarda eğitim tamamlandıktan sonra ancak rahiplik eğitiminin alınabileceği şeklindeki tarikatın temel düşüncesine kaynaklık etmektedir (Casanova, 1982: 144).

Escrivá, 2 Ekim 1928 "Koruyucu Melekler Yortusu"nda ("*Guardian Angels Feast*"), gerçekleştirdiği inziva sırasında Tanrı'dan işaret aldığını iddia ederek Opus Dei'nin temellerini atmış; Tanrı'nın yüzyıllardır planladığı bir işi (*Opus Dei*) gördüğünü iddia ettiği bu olay, onun hayatında önemli bir dönüm noktası olmuştur (Allen, 2006: 64; Koçak, 2016: 12). O, öncelikle üniversite öğrencilerinden ve yakın arkadaşlarından oluşan bir çekirdek grup; sonrasında rahiplerden oluşan ikinci bir grup; 1930 yılı Haziran ayında ise Hastalar Vakfı yararına gerçekleştirilen bir etkinlikte tanıdığı memur ve işçilerden oluşan üçüncü bir grup kurmuştur (Friedlander, 2010: 22).

17 Temmuz 1936'da başlayan İspanya İç Savaşı sırasında, Madrid'den arkadaşları ile General Franco'nun karargâhının da bulunduğu Burgos'a geçmiştir. Burada geçirdiği süre boyunca Franco'ya manevi alanda danışmanlık yapması ve Franco destekçileriyle ilişkiler geliştirmesi sebebiyle ilerleyen süreçte eleştirilerin hedefi olmuştur (Demirci, 2019: 133).

Escrivá, savaşın bitiminde Madrid'e dönerek doktorasını bitirmiştir. 1940 yılında soyadını değiştirmek için başvuruda bulunmuş; avamî ve sıradan bulduğu "y Albas" olan asıl soyadını, daha asil ve aristokrat görünen "de Balaguer" olarak değiştirmiştir. Hz. İsa tarafından Simun'a kaya ("Petrus") unvanının verilmesini örnek alarak, en önemli yardımcısı Alvaro del Portillo'ya kaya ("Saxum") unvanını vermiştir (Yel, 2000: 154). 1946 yılında Roma'ya yerleşerek Lateran Üniversitesi'nde teoloji alanında doktorasını tamamlamış; Papa XII. Pius nezdinde en çok itimat edilen kişilerden biri olarak Vatikan'da çeşitli kademelerde görev yapmıştır (Yel, 2000: 154).

Escrivá 1948 yılında "Kutsal Haç Koleji"ni ("Holly Cross College"), 1952 yılında da Opus Dei için çok önemli bir eğitim kurumu niteliğine sahip "Navarra Üniversitesi"ni kurmuştur (Allen, 2006: 65). 1970 yılında Meksika'da, 1974 ve 1975 yıllarında ise Orta ve Güney Amerika'da geniş kitlelerin katıldığı toplantılar gerçekleştirmiş; Opus Dei'nin buralarda büyümesi için çalışmıştır (Yel, 2000: 154). Ölümünden üç ay önce, genel olarak tüm Hıristiyanların, özel olarak ise Opus Dei mensuplarının seküler konular karşısındaki tutumunun şöyle olması gerektiğini ifade etmiştir:

"Hem cennette hem de dünyada olmalıyız, cennetle dünya arasında değil; çünkü biz dünyaya aitiz. Dünyada ve cennette aynı anda olmalıyız! Cennette ve dünyada, Tanrı ile dolu geçirdiğimiz süre boyunca yaşamlarımızın nasıl olması gerektiğinin formülü budur. Fakat dünyaya ait olduğumuzu ve Rabbimizin hizmetinde kullanmak istediği toprak kaplar olduğumuzu unutmamalıyız." (Cummings, 1976: 541).

Escrivá Roma'da 26 Haziran 1975 tarihinde ölmüştür. 1981 yılında 69 kardinal ve 1300 piskoposun talebi ile azizlik süreci başlatılmış, hayatı ve çalışmaları detaylı olarak incelenmiş ve Papa II. Jean Paul tarafından 17 Mayıs 1992'de kendisine Kutsanmış (*Blessed*) unvanı verilmiştir. Sonrasında, azizliğine delil olarak ölümünün ardından pek çok mucize gerçekleştirdiği iddia edilmiştir. Bu iddialar da incelenerek yine Papa II. Jean Paul tarafından 6 Ekim 2002'de aziz ilan edilmiştir. Escrivá'nın, genel uygulamanın dışında, ölümünü müteakiben bu kadar kısa sürede aziz ilan edilme sürecinin tamamlanması Katolik Kilisesi'nde bir ilktir ve çeşitli eleştirilere konu olmuştur (Yel, 2000: 162).

Opus Dei'nin Tarihsel Gelişimi

Opus Dei, tarikatın iddiasına göre Escrivá tarafından 2 Ekim 1928 tarihinde Koruyucu Melekler Yortusu (*Guardian Angels Feast*) sırasında gelen ilahi bir davet ve görüm üzerine Madrid'de kurulmuştur. Piskoposluğun resmi dokümanlarına göre, Escrivá odasında inziva halinde dua ederken bir anda çan sesleri işitmiş ve Tanrı'nın yıllardır tasarladığı Opus Dei'yi tecrübe etmiş; genç ve tanınmayan alelade bir rahip iken Opus Dei'yi gerçekleştirmek için Tanrı tarafından çağrılmıştır (Casanova, 1982: 145; Koçak, 2016: 13).

Tarikata göre, Tanrı Escrivá'dan, günlük kazancını temin etmek için çalışan ve ruhban olmayan insanlara kendilerini Tanrı'ya adanmanın esas olduğu bir yol açmasını istemiştir. (Flader, 2012: 222) Escrivá, öğretisini şöyle açıklamaktadır:

"Opus Dei yaşamdaki herhangi bir durumun ve herhangi bir profesyonel çalışmanın, doğru olması ve doğru kalması koşuluyla Tanrı'ya götürebileceği gerçeğini kabul eder. Günlük yaşamımızı, profesyonel ve sosyal faaliyetlerimizi, -yaş veya koşullar ne olursa olsun- kutsallaştırarak ve havariliğin araçlarına dönüştürerek, Tanrı'ya kişisel bir adanmışlık

aracı haline getirebiliriz.” “Profesyonel işimiz, ilahi işimizin bir parçası, hem de çok önemli bir parçasıdır.” (Cummings, 1976: 540).

Opus Dei'nin ortaya çıkışı, Katolik Kilisesi bünyesindeki diğer tarikatlardan hayli farklıdır. Ancak uygulamada Dominikenler veya Fransiskanlar'den farklılıkları bulunmakla birlikte Kilise tarafından bir tarikat (*Ordre*) olarak tanımlanır (Öktem, 2010: 18).

Opus Dei'nin kurucusunun Escrivá olmadığı, onu kuranın bizatihi Tanrı olduğu Escrivá tarafından sıkça ifade edilmiştir. Öyle ki Tanrısal iradenin kendisine rağmen Opus Dei'yi kurduğunu çok defa söylemiştir (Bauer, 2016: 9). O, kendisi gibi mevcut dini öğreti ve uygulamaları yeterli görmeyen insanlarla paylaşmak üzere bir çağrı aldığını düşünmüştür. Rahiplik görevine devam ederken, aynı zamanda onu manevi önder olarak kabul eden üniversite öğrencilerinden bir topluluk oluşturmaya başlamıştır. Bu topluluk, genelde Madrid Üniversitesi'nde çalışan araştırmacılar ve öğrencilerden oluşmuştur. Isidoro Zorzano (ö. 1943), Juan Jiménez Vargaz (ö. 1997), Luis Gordon ve Ricardo Fernandez Vallespin (ö. 1988) topluluğun ilk mensuplarıdır (Koçak, 2016: 14). Opus Dei, İspanya'da yaşanan iç savaş sonrası İspanya'yı yeniden Hıristiyanlaştırmak ve zayıflayan Katolik kültürü tekrar inşa etmek amacıyla toplumun muhafazakâr kesiminde kendine yer bulmuş; politik olarak ise 1931 yılında kurulmuş önde gelen monarşist grup ve dergi ("*Acción Española*") ile aynı görüşte olduğunu ifade etmiştir (Mackenzie, 1973: 74).

Opus Dei, başlangıçta erkeklerden oluşan bir tarikat olarak kurulmuşken, Escrivá, 1930'daki Aziz Valentin Yortusu'nda, Ekmek Şarap Ayini esnasında Tanrı'nın tarikatta (ki o tarihte tarikatın henüz resmi bir ismi bulunmamaktadır) kadınlara yer vermesini söylediğini iddia etmiş ve bundan sonra tarikata kadınlar da üye olarak kabul edilmiştir (Hutchison, 2006: 75).

1931'de, İspanyol Parlamentosunda, Kilise ile hükümet arasındaki 1851 tarihli *Concordant* antlaşmasının bazı maddeleri yürürlükten kaldırılarak Kilise'nin sanayi, ticaret ve eğitim gibi alanlarda faaliyet göstermesi yasaklanmıştır. Akabinde ülke genelinde kiliselere ve kilise görevlilerine karşı şiddet ve gösteriler başlamış; Madrid civarında ve Endülüs bölgesinde birçok kilise tahrip edilmiştir. Bu karışıklık ortamında, diğer Katolik tarikatlar gibi Opus Dei de gerek faaliyet gerek genişleme bakımından gizliliğe ve dikkatli olmaya mecbur kalmıştır (Harmon, 1975: 71).

Escrivá, tarikata ait ilk evi bu baskı döneminde 1934 yılında Madrid'de, hukuk ve mimarlık okumak için üniversiteye hazırlanan öğrencilere hizmet vermek üzere kampüse yakın ve geniş bir dairede açmıştır. Ev (*Dya*) olarak adlandırılmakta olup, Hukuk ve Mimari (*Derecho y Arquitectura*) ibaresinin baş harflerinden oluşmuştur. Opus Dei üyeleri, kısaltmasının bu şekilde olmadığını; aslının "Dios y Audacia (Tanrı ve Cesur Kişi)" olduğunu ifade etmektedirler (Allen, 2006: 64). İç savaşın 1939 yılında General Franco tarafından kazanılmasından sonra, tarikat İspanya'da daha çok bilinmeye ve mensuplarının sayısını artırmaya başlamıştır. Madrid'e geri döndükten sonra Escrivá, "*Moncloa*" isimli yine öğrencilere yönelik başka bir ev açıp faaliyetlerine devam etmiş ve ev kısa bir zaman içinde erkek öğrencilere yönelik kolej ("*Colegio Mayor*") haline gelmiştir (Harmon, 1975: 75).

Madrid piskoposu Leopoldo Eijo, bazı kilise yetkililerinin ruhban olmayan kişilerin Tanrı'ya adanmış bir yaşamlarının olamayacağı görüşlerine rağmen, Opus Dei'yi 19 Mart 1941'de resmi (kanonik) olarak tanımıştır. Altı yıl sonra (1947), Vatikan Opus Dei'yi Şahsi Piskoposluk ("*Primum Institutum*") olarak kabul etmiştir. Yine 1947 yılında Escrivá, Papa'nın İç/Dâhilî Piskoposu unvanını almıştır. 1950 yılında

Opus Dei, Papalık makamı tarafından Şahsi Dahili Piskoposluk ("*Primum Intern Instituta*") olarak onaylanarak merkezini Roma'ya taşımıştır. Tarikat üyeleri, 1950'lerden itibaren, Escrivá'nın İspanya İç Savaşı ("Guerra Civil Española" 17 Temmuz 1936–1 Nisan 1939) dönemine dayanan General Franco ile geçmişi sebebiyle devlet idaresinde orta ve üst düzey yöneticiliklere hatta hükümette bakanlık görevlerine getirilmeye başlamış, bakanlar kurulundan 1974 yılında tamamen ayrılana kadar pek çok farklı bakanlıkta görev yapmışlardır (Koçak, 2016: 20).

Opus Dei, faaliyetlerine önce İspanya'da sonrasında ise Portekiz'de de çalışmalarını başlatmıştır. İlerleyen süreçte, İngiltere, İtalya, Fransa, Birleşik Devletler, Meksika, Almanya, İrlanda, Hollanda, İsviçre, Arjantin ve diğer Amerika ve Avrupa ülkelerinde faaliyetlerini yaygınlaştırmış; aynı anda Afrika, Avusturalya ve Uzak Doğu'da da çalışmalarını yürütmüştür (Harmon, 1975: 68). Bu ülkelerin tamamında ilk vakıfların ülkelerin başkent veya önemli üniversite kentlerinde kurulmuş olması dikkat çekicidir (Condon, 1957: 107).

Escrivá 1975 yılında vefat ettiğinde Opus Dei'nin idaresi yakın dostu ve sağ kolu Alvaro del Portillo tarafından yürütülmüştür. 1994 yılında Alvaro'nun da kalp krizi sonucunda vefat etmesi üzerine Escrivá'nın sekreteri de olan Javier Echevarría Rodríguez tarikatın başına geçmiştir; Rodríguez'in 2016'da vefatı üzerine ise Fernando Ocariz görevi devralmış ve hâlihazırda Opus Dei'nin piskoposluğunu yürütmektedir.

Opus Dei'nin, 2.100'ü din adamı olmak üzere farklı ülkelerden toplamda 95.000'den fazla üyesi bulunmaktadır (The Editors of Encyclopaedia Britannica, t.y.). Tarikatın kurulmuş olduğu İspanya'da üye sayısının en fazla olduğu görülmektedir. Üye sayısında İspanya'yı sırasıyla İtalya, İngiltere, İrlanda, Amerika Birleşik Devletleri, Kanada, Meksika, İspanyol nüfuz alanı Orta ve Güney Amerika ülkeleri ile Japonya, Avustralya ve Filipinler takip etmektedir (Yel, 2000: 152).

Opus Dei, en başından beri Katolik Kilisesi içinde bir yer edinmeyi amaçlamıştır. Bu durum Escrivá tarafından şöyle ifade edilmiştir:

"Tanrı'nın isteğini yerine getirmek dışında hiçbir amacım olmadı... Her zaman, Opus Dei'nin 2 Ekim 1928'de doğduğu şehrin (Madrid) en sevilen Piskoposunun rızası ve şefkatli lütfu ile hareket ettim. Daha sonra, her zaman Vatikan'ın ve çalıştığımız yerlerin yargı makamlarının onayı ve teşvikiyle hareket ettim." (De Balaguer, 2008: 29 (n. 17)).

Araştırmacı yazar John L. Allen, Katolik inancını benimsemiş pek çok kişi Kilise'nin yumuşatılmış uygulamaları ile ruhsal hayatına devam ederken Opus Dei ve üyeleri için esas olanın Katolik Kilisesi ile hareket etmek, Kilise'nin ahlakî öğretilerinin tümünü uygulamak ve Kilise'ye sadakat olduğunu belirtmiştir. Çalışmasında işaret ettiği bir başka konu ise Opus Dei rahiplerinin rahip cübbesi giyme, günlük duaları okuma ve günah çıkarma uygulamalarındaki hassasiyetleridir. Yazara göre, diğer pek çok tarikatın aksine, ABD'de görevli hiçbir Opus Dei rahibi -ilgili kitabın yayımlandığı 2005 yılına kadar- cinsel taciz iddiası ile suçlanmamıştır (Allen, 2006: 12).

Opus Dei ve Katolik Kilisesi

Opus Dei Piskoposluğu Roma'da bulunmaktadır. Sosyal statülerinden bağımsız olarak Hıristiyanların gündelik yaşamları içinde yaptıkları işleri kutsallaştırmayı ve bu sayede inançlarıyla uyumlu ve tutarlı

bir yaşam sürmeyi savunmaktadır. Bu şekilde Kilise'nin mesajını yayma hizmetine yardımcı olmayı iddia etmektedir.

Opus Dei, İspanya ve genel olarak Avrupa'da Katolik Kilisesi'nin güç kaybetmeye başladığı, çalkantılı ve siyasal olarak istikrardan uzak bir dönemde ortaya çıkmış ve Kilise'nin, yitirdiği otoritesini tekrar kurmasına hizmet etmeye çalışmıştır. Tarikatın kurulduğu ilk yıllarda Escrivá, Katolik olmayan Hıristiyanların yanı sıra Hıristiyan inancına sahip olmayanların da Opus Dei ile çalışmasını arzu etmiştir. Fakat bu eşi görülmemiş talep II. Vatikan Konsili'nde yaşanan yumuşamaya kadar uzun bir süre Kilise tarafından uygun görülmemiştir. Escrivá'nın bu isteğinin altında yatan sebep; henüz Hıristiyan olmayan bireylerin Hıristiyan olarak kurtuluşa ulaşabileceği, Katolik Kilisesi'ne mensup olmayan Hıristiyanların ise hatalı veya eksik olan imanlarını tamamlamaya yönelik düşüncesidir (Ocariz, 2008: 123).

Resmi söylemiyle Opus Dei Piskoposluğu, Kilise'nin bir parçası olarak Papalığın evrensel misyonu kapsamında, manevi ve havariyel metotlar kullanarak üyelerinin Hıristiyan yaşamının farklı yönlerinin gelişimine katkı sağlamayı amaçladığını ifade etmektedir (Ocariz, 2008: 126). Escrivá bu amacı şu şekilde açıklamıştır: “İş (*Opus Dei*), kutsallık ve havariliğin bir yolu olarak aileleri, arkadaşları, sivil toplumun bir parçasını oluşturan Hıristiyanları, Mesih ile tanıştırmak için doğmuştur. Opus Dei'nin tek misyonu, İncil'den gelen kutsallık mesajını geçmişi, mesleği ne olursa olsun dünyada yaşayan ve çalışan herkes arasında yaymaktır. Bu kutsallık idealini kavrayanlar için İş (*Opus Dei*), manevi yardım ve onu uygulamaya koymaları için ihtiyaç duydukları teorik, manevi ve havariyel eğitim sunmaktadır.” (De Balaguer, 2008: 68-69 (n. 60)).

Opus Dei kendini Katolik Kilisesi'nin ilkelerine bağlı muhafazakâr bir yapı olarak değerlendirmekte olup, II. Vatikan Konsili sonucu alınan kararları Kilise'nin liberalleşmesi ve Katolik ilkelerinin yumuşatılması olarak değerlendirmiş; bu nedenle alınan kararların pek çoğuna muhalefet etmiştir. Bu nedenle Escrivá, konsil döneminin iki papası “XXIII. John” ve “VI. Paul” ile ciddi gerginlik yaşamıştır. Bu gerginlik nedeniyle, cemaatini alıp Ortodoks Kilisesi'ne katılmayı bile düşünmüştür. Ancak hem Ortodoks Kilisesi'nin ve Ortodoks cemaatin Opus Dei için yeterince büyük olmadığını farkına varması, hem de Papalığa bağlılık ilkesinin tarikatın temel esaslarından biri olması sebebiyle kilise değiştirmeye fikrinden henüz düşünce aşamasındayken vazgeçmiştir (Allen, 2006: 83; Yel, 2000: 164).

Opus Dei'ye göre; kutsal olmak sadece Roma Katolik Kilisesi yöneticileri ve azizlere ait bir ayrıcalık değildir. Hıristiyan inancına mensup her birey kutsal olabilir ve Opus Dei bu amaca hizmet etmektedir. Kişinin her türlü çalışmaları kutsallık ve dine adanma olarak düzenlenebilir. Bir Opus Dei üyesi olarak mühendis, tesisatçı veya öğretmen olmanız, yaptığınız işi Tanrı'ya adanmaya engel değildir. Opus Dei üyeleri ve rahipler (ruhban) hayatlarını Tanrı'ya adarlar. Dolayısıyla üyelerin günlük yaşamları, tam olarak Tanrı'nın Eseri (“*Opus Dei*”) haline gelir (Bauer, 2016: 7).

Evren, Opus Dei'ye göre Tanrı'nın en büyük eseridir. Yaratma işi, Tanrı'nın çalışmasının sonucu ve mahsulüdür. Bu nedenle çalışma eylemi Tanrısal bir fiildir ve kutsaldır. Tanrı tarafından yaratılan şeylerin kutsal olması gibi, insanın çalışarak ortaya koyduğu şeyler de kutsal olmalıdır. İnsan işini ifa ederken hem insanlara hem de Tanrı'ya hizmet etmektedir. İnsan yapmış olduğu işi tanrısal bir adanma ve bilinçle yerine getiriyorsa söz konusu çalışması kutsaldır. Opus Dei'nin temel inanç esası “İbadet et ve Çalış” şeklinde üç kelime ile özetlenebilmekte (Öktem, 2010: 20); amacı ise, üyelerinin bireysel

olarak kutsallaştırılması şeklinde ifade edilebilmektedir. Tarikat, üyelerine münzevî ve öğretisel bir altyapı oluşturarak manevi hayatlarına yön vermektedir. Bahsedilen manevi hayat, kişi tarafından yapılmış olduğu işin ve gündelik yaşamın mümkün kıldığı kadarıyla yaşanır (Condon, 1957: 107).

Opus Dei'nin Kilise içerisinde papalar tarafından desteklendiği bilinmektedir. Örneğin, geniş kitleler tarafından sevilen "Papa XXIII. John"un, Escrivá'nın vefatının ardından kutsanmışlığının ilanı için kanonlaştırma sürecini hızlandırması eleştiri konusu olmuştur. Başka bir örnek de "Papa II. Jean Paul"ün Escrivá'ya ve tarikatının hedeflerine inancının tam olmasıdır. Papa'nın bu kayıtsız şartsız güveni Kilise'nin üst düzey bazı görevlilerini rahatsız etmiştir. Kardinal Enrique y Tarancon, Escrivá'ya çok hızlı ve yeterince araştırma süresi tanınmadan kutsallık statüsü verilmesinin ardından aleyhte deliller ortaya çıkması halinde, bu durumun Papalığı ve azizlik prosedürlerine olan güveni tehlikeye atabileceği konusunda Papa'yı uyarmıştır. Benzer şekilde tarikat hakkında onu ikaz eden birkaç piskopos Papa tarafından aşağılanmış ve cezalandırılmıştır (Pepper, 1992: 139). Escrivá'nın Azizlik Töreni için düzenlenen ayinin ardından, Papa II. Jean Paul, St. Peter Meydan'ında şu sözleri kullanarak Opus Dei'ye övgüsünü dile getirmiştir: "Aziz Josemaría, dünyayı Mesih ile kurtarmak için Hıristiyan yaşamının bir hizmet ve bir havarisellik gerektirdiğine kesin olarak inanmıştı. Dünyayı kurtarıcı bir aşk ile, tutkuyla sevdi. İşte bu nedenle öğretileri pek çok sıradan kişinin, inancın kurtarıcı gücünü ve dünyayı dönüştürme kapasitesini keşfetmesine yardımcı olmuştur. Bu, Kilise'nin müjdeleme hizmeti için verimli bir mesajdır." (Flader, 2012: 232).

Papa XVI. Benedict döneminde de Opus Dei Vatikan'daki gücünü ve nüfuzunu arttırmaya devam etmiş, Kilise'yi tehlike olarak gördüğü liberalizm düşüncesinden kurtarmak için çaba sarf etmiştir. (Boston, 2006, s. 104) Escrivá'nın azizlik süreci devam ederken, Alman Kardinal Joseph Ratzinger (sonradan "Papa XVI. Benedict" olacaktır) onun kutsallığa dair anlayışından: "Kahramanca erdem, azizin normal insanların yapmaya cesaret edemediği bir kutsallık uygulaması yapması anlamına gelmez. Esas olarak şu anlama gelir: Bir kişinin yaşamında Tanrı'nın varlığının açığa çıkması... Tüm bunlardan, Opus Dei'nin karakterini, Kilise'nin büyük geleneğine inancını ve dünyanın tüm zorluklarına rağmen mutlak sadâkatini daha iyi anladım." ifadesi ile büyük bir hayranlıkla bahsetmiştir.

Opus Dei'nin Yapısı ve Uygulamaları

Tarikatın kurucusu olan Escrivá, Opus Dei'nin yapısını "düzensiz" olarak tanımlamıştır. Düzensizlikle kastedilen tarikatın çok hücreli, çok ayaklı yapısıdır. Çoklu yapı ana çerçeve itibarıyla üst seviye yöneticilerden, grup veya ülke esasına göre teşkil edilmiş meclislerden ve tarikat idare hiyerarşisinin en alt tabakası olan yerel merkezlerden oluşmaktadır. Tarikat genelinde hiyerarşik bir düzen söz konusudur (Harmon, 1975: 264).

Opus Dei'yi oluşturan üyeler iki gruba ayrılır: Rahipler ve rahip/din adamı olmayanlar (sekülerler). Üye olmak isteyen kişi, bir başka üyenin önermesi ile tarikata katılabilmektedir.

Opus Dei, Escrivá'nın kurduğu öğrenci evlerini referans olarak o şekilde organize olmuştur. Her Opus Dei evinin yöneticisi olan bir rahip vardır. Yönetici, evde ikamet eden mensupların manevi olarak gelişimlerinden ve ilerlemesinden sorumludur. Yöneticiye görevlerinde destek olan bir yardımcı yönetici de bulunmaktadır. Yardımcı yönetici evin maddi ve dünyevi işlerini yürütmekle yükümlüdür.

En alttan en tepeye kadar tüm görevlendirmeler Opus Dei merkezi yönetimi tarafından yapılmaktadır (Yel, 2000: 157-158).

Opus Dei'nin din adamı olmayan üyeleri şu şekilde sınıflandırılabilir: “Tam veya Asıl Üyeler (*Numerary*)”, “Yarı Üyeler (*Supernumerary*)”, “Yardımcı Opus Dei Üyeleri”, “Tam Üye Yardımcıları”, “Opus Dei İş Ortakları”.

Numerary statüsündeki erkek üyeler, rahiplik konusunda teşvik edilirler. Bu üyelerden eğitimini tamamlayanlar arasından “tanrısal” bir çağrı aldığı düşünülenler Vatikan’da bulunan Opus Dei’nin “Roma Kutsal Haç Koleji”nde eğitim almaktadırlar. Mezun olanlar Piskoposluk idaresinde ve Vatikan’da önemli görevlere gelebilmektedirler. Farklı okullarda eğitim almış ve rahiplik düzeyine yükselmiş olanlar (ruhban) da Opus Dei üyesi olabilmektedirler. Bu rahipler ile tarikatın üyeleri arasından gelen rahipler, ayrı bir yapı olan Kutsal Haç Rahip Topluluğu ve Opus Dei’yi (“*Sacerdotal Society of the Holy Cross and Opus Dei*”) oluşturmaktadırlar.(Condon, 1957: 107) Önemli bir nokta, Opus Dei İş Ortakları için, diğer üyelerin aksine Katolik veya Hıristiyan olma şartının bulunmamasıdır. Bu nedenle Opus Dei, Katolik Kilisesi bünyesinde Katolik olmayanların (hatta Hıristiyan olmayanların) katılabildiği tek tarikatır (Allen, 2006: 13).

Opus Dei evlerinde kalan Tam Üyelerinin tüm mektupları yöneticiler tarafından kontrol edilmektedir. Onların, aile resimlerini yanlarında taşımalarına veya odalarında bulundurmalarına müsaade edilmez. Tarikat üyeliği öncesi hayatına ilişkin tüm etkinliklere (herhangi bir sosyal faaliyet, doğum günü vb.) katılmalarına izin verilmez. Opus Dei’ye intisap ettikten sonra artık çevreleri ve aileleri tarikattan ibaret olmaktadır. Bu nedenle üyeler tüm vakit ve enerjilerini tarikat için sarf etmek zorundadırlar.

Opus Dei, üyelerinden, bunun dışında bedensel dayanıklılık gerektiren ve acı içeren Çile (*Corporeal Mortification*) uygulamaları istemektedir. İslam dairesindeki bazı tarikatlara benzer şekilde üyenin çile uygulamalarıyla nefsini terbiye etmesi ve özdisiplin sağlaması amaçlanmaktadır. Bu uygulamaların tamamı Numerary üyeler tarafından yerine getirilmektedir. Ancak bazılarının diğer üyelerce de uygulanması mümkündür.

Çile uygulamaları Escrivá için çok önemlidir. Escrivá, Opus Dei üyelerinin ikinci bir Kitab-ı Mukaddes olarak kabul ettikleri “The Way” (Yol) kitabında bunu şu şekilde ifade etmiştir: “Saflığı savunmak için Asisili Aziz Francis karlar üzerinde yuvarlandı. Aziz Benedict dikenli çalılara atladı, Aziz Bernard buz gibi soğuk bir göle atladı. Peki sen ne yaptın?” (De Balaguer, 2006: 31 (n. 143)); “Vücudunun, kutsallığın düşmanı olduğu gibi; Tanrı’nın ve senin de bir düşmanı olduğunu biliyorsan, ona neden böyle kibar davranıyorsun?” (De Balaguer, 2006: 39 (n.227)). Escrivá, çile uygulamalarını teşvik etmekle beraber, takipçilerinden çile uygulamalarında aşırıya kaçarak hayatlarını veya sağlıklarını tehlikeye atmamalarını istemiş ve bu konuda onları uyarmıştır (Allen, 2006: 212). Bu uygulamalardan en dikkat çekici olanı “*Cilice*” isimli zincirin kullanımınıdır. İsa Mesih’in çarmıhta çektiği acıyı kendi ruhsal motivasyonlarını sağlamak adına kendilerinde hissetmeyi istemek, yukarıda bahsedildiği gibi birçok Hıristiyan azizinde ve tarikatında yaygındır. Opus Dei üyelerinin kendilerine has uygulamaları ve ibadetlerden bazıları şu şekildedir:

- “*Cilice*” denilen, dikenleri olan bir zincir pazar günleri ve yortular dışında her gün iki saat boyunca baldıra bağlanır. Bu çile uygulaması baldırda deformasyona neden olduğu için halka açık plajlarda üyeler baldırlarını göstermemek için mayo giymeme konusunda hassastırlar.

- Makrome olarak dokunmuş bir kırbaç ile haftada bir kalçalara ve sırtta vurulur. Bu sırada genellikle "Babamız" ("Our Father") duası³ okunur. Bu uygulama yöneticilerin izni dâhilinde daha sık da gerçekleştirilebilir. Escrivá'nın bu ritüeli çok sık uyguladığı, öyle ki bu esnada banyo duvarlarının kan içinde kaldığı söylenmektedir.
- Çok sık (neredeyse her gün) soğuk su ile duş alırlar. Bu çileyi Opus Dei yöneticisinin isteklerinin gerçekleşmesi için adak olarak Tanrı'ya sunarlar.
- Öğün olarak ekseriyetle tek çeşit yemek yerler. Tatlı ve şeker kullanmaktan kaçınırlar. Kahve ve çayı şekersiz içerler.
- Sabah yataktan kalktıklarında yeri öperek "Hizmet Edeceğim" (*Serviam*) derler.
- Geceleri önce dua edip nefis muhasebesi yaptıktan sonra yatar ve sonra sabah yapılacak olan ayine kadar konuşmazlar. Öğleden sonra uyguladıkları sessizliklerinde ise akşam yemeğini yiyene kadar konuşmazlar.
- Pazar günü müzik dinlemezler.
- Kişinin zihninin Tanrı üzerinde tefekküre yoğunlaşması ve meditasyon için gün boyu kısa dualar ile "*Jaculatorias*" ismi ile bilinen ibadet yapılmaktadır.
- Komünyon ayinini akşam yemeğinden sonra yaparlar.
- Opus Dei Piskoposu, İncil'i vaaz eden misyonerler ve tarikatın diğer üyeleri için "*Preces*" olarak adlandırılan Latince duaları günlük olarak yapar.
- Yatmadan önce kutsal su kullanarak kendilerini kutsarlar.
- Kendilerini tahtadan bir çarmıh üzerinde düşünerek tefekkürde bulunurlar (Allen, 2006: 43; Yel, 2000: 160-161).

Opus Dei üyeleri, üzerinde çarmıha gerilmiş figür olmayan siyah bir haç kullanırlar. Yortu günlerinde bu haçı çiçekli taçlarla süslerler. Ortaçağda kurulmuş münzevi kesişlerden oluşan ve müntesipleri keşiş cübbesi giyen Karmelit tarikatı ile bağlantıları olmamasına rağmen, Vatikan'dan izin alan üyeler keşiş cübbesi giyebilirler (De Los Reyes ve Rich, 2005: 96). Bundan da anlaşılacağı gibi tarikat cübbe giymek, kendini kırbaçlamak gibi dini uygulamaları farklı tarikatlardan almıştır. Katolik Kilisesi nazarında Escrivá'nın "kendi çocuklarının daha az kutsal olmasını istememesi", kutsal olmaya karşı hassasiyeti ve kişisel takıntısı bu gibi uygulamalarının gerekçesi olarak görülmektedir (Silva, 2005: 13).

Opus Dei'nin Faaliyetleri

Opus Dei, esas faaliyetlerini üyelerinin manevi gelişimi ve ihtiyaçlarının giderilmesi üzerine yoğunlaştırmıştır. Piskoposluk; özellikle manevi desteğe, başta üyeleri olmak üzere kendi faaliyetlerine katılan kişilerin Hıristiyanlık bağlamında eğitimine odaklanmıştır.

Opus Dei Piskoposluğunun, "Anonim İşler" ("*Corporate Works*") olarak tanımlanan başka faaliyetleri de bulunmaktadır. Bu şekilde yürüttüğü faaliyetlerde dikkat çeken husus; faaliyeti yürüten

³ Hz. İsa tarafından nasıl dua edilmesi gerektiğine dair İncil'in Matta 6:9-13 kısmında yer alan dua.

organizasyonun faaliyetten bizzat sorumlu olduğu, Opus Dei'nin piskoposluk olarak gerçekleştirilen faaliyetten sorumlu olmadığıdır. Anonim İşler adı altında çoğunlukla sağlık ve eğitim faaliyetleri yürütülmektedir. Bu faaliyetlerin finansmanı toplanan maddi katkılardan ve katılımcılardan alınan aidatlardan sağlanmaktadır. Bazı durumlarda faaliyetin gerçekleştiği ilgili devletten de yardım alınabilmektedir (Yel, 2000: 155).

Opus Dei'nin sağlık ve eğitim alanında dünya çapında gerçekleştirdiği faaliyetlerden bazıları şunlardır:

- Toplam 80.000 öğrencinin öğrenim gördüğü dünya genelinde 15 üniversite Opus Dei tarafından yönetilmektedir. Roma'dan Guatemala'ya çeşitli lokasyon ve kıtalarda yer alan bu eğitim kurumları, tarikatın eğitimde küresel bir ağ oluşturduğunu göstermektedir. Bu üniversiteler içinde en önde geleni hukuk, tıp, teoloji, felsefe, iletişim, ekonomi gibi pek çok farklı alanda eğitim veren ve İspanya'da bulunan "Navarra Üniversitesi"dir.
- Kongo ve Nijerya gibi sağlık hizmetlerinin halka ulaştırılmasında yetersiz kalan ülkelerde, yaklaşık 300.000 hasta kapasitesine sahip, 1.500 civarında hemşirenin ve 1.000'den fazla doktorun çalıştığı 7 adet Opus Dei'ye bağlı hastane ve hemşirelik eğitimi veren okul bulunmaktadır.
- Toplam 10.000 öğrencisi olan Meksiko City, Barselona ve Buenos Aires gibi şehirlerde 11 işletme yüksekokulu faaliyettedir. Meksika'da, etnik olarak parçalı nüfus yapısına sahip bir kırsal bölgede kadınlara yönelik bir eğitim enstitüsü yer almaktadır. Bu enstitüde, kadınların yakın şehirlerde ve kamu sektöründe iş bulmaları için idari eğitim verilmektedir.
- Opus Dei tarafından yönetilen ve 5'i ABD'de olmak üzere Kenya ve Japonya gibi farklı ülkelerde 35'ten fazla ilk ve orta öğretim okulu bulunmaktadır.
- Opus Dei 100'den fazla teknik okulu yönetmekte, bu okullarda mesleki ve teknik eğitim verilmektedir. Meselâ Filipinler'de aşçılık ve turizm alanında eğitim veren bir okula sahiptirler. Okulun eğitim sistemi öğrencilerin oteller ve restoranlarla direkt iletişimde olmalarını gerektirmektedir. Bu iletişim sayesinde okuldan mezun olanların tamamına yakını iş imkânına kavuşmaktadır. Bu okullar kasıtlı olarak bulunduğu bölgenin nispeten daha yoksul kesimlerinde açılmaktadır. İtalya, Brezilya, Filipinler, Peru ve Guatemala'da mesleki eğitimin yanında her yaşta öğrenciye yabancı dil olarak İspanyolca ve İngilizce öğretilmektedir.
- Chicago şehrinde, farklı etnik kökenden insanların yaşadığı bir bölgede; akademik, manevi ve sportif eğitim alanında gençlere yönelik hizmet sunan "Midtown Spor ve Kültür Merkezi" isimli kurum Opus Dei tarafından yönetilmektedir. Eğitimlere katılanların, sosyal çevredeki bazı eksikliklerinin giderilmesine yardımcı olunmaktadır. Buraya devam eden katılımcıların %95 gibi çok büyük bir çoğunluğu liseyi bitirmekte ve %60'ı -ki bu bölgedeki gençlerin ortalamasının çok üzerinde bir rakamdır- üniversiteye gitmektedir.
- Opus Dei; İspanya, Hollanda, İngiltere ve Tayvan gibi çeşitli ülkelerde çoğunluğu henüz tarikat üyesi olmayan 6.000 öğrenciye toplamda 165'ten fazla yurtta barınma imkânı sağlamaktadır. Bu yurtlarda öğrencilere çalışma alanları, kütüphane ve akademik konularla ilgili yardım sağlamanın dışında manevi açıdan da rehberlik edilmekte ve destek sunulmaktadır (Bauer, 2016: 35).

Opus Dei, temsilcileri ve üyelerinin tarikat veya kilise adına çalışan kişilerden daha çok şahıs olarak ön planda olmasını arzu etmektedir. Kilise ile olan ilişkisine rağmen bunun ön plana çıkarılmasından hoşlanmamaktadır. Zira Escrivá, Katolik olmalarını kendilerine ayrıcalıklar elde etmek için kullanan kişilerden öğrendiğini ifade etmiştir. Opus Dei, bu nedenle yürüttüğü faaliyetlerde Kilise ile ilişkisini ön plana çıkarmamaya gayret etmektedir (Bauer, 2016: 36).

Cizvitler'in eğitim gayesinin aksine Opus Dei, eğitim alanında hizmet etmek amacıyla kurulmamıştır. O, amacının, Katolik Kilisesi'nin kutsal olma ve yapılan işin kutsanması/kutsallaştırılması misyonunu gerçekleştirmek olduğunu ifade etmektedir. Eğitim, bu esas amaca ulaşmak için yürütülen, üyelerin katıldığı yardımcı faaliyetlerden biridir. Fakat yine de Escrivá, Opus Dei'nin kuruluşundan itibaren eğitime büyük önem vermiş; tarikat üyelerinin yürüttüğü tüm kurumsal faaliyetler bir şekilde eğitimle ilişkili olmuştur (Evans, 2012: 165).

Dünya çapında, Opus Dei ile sivil toplum örgütleri arasında da ortak çalışmalar bulunmaktadır. Tarikat pek çok faaliyetini sivil toplum örgütleriyle kurduğu ortak platformlar üzerinden başlatmaktadır. Bu şekilde dikkatleri çekmeden çalışmasını yürütebilmekte, vergiden muaf olabilmekte ve ihtiyaç duyduğunda sivil toplum örgütü üzerinden ekonomik destek bulması kolaylaşmaktadır. Ortaklık kurulan örgütler seçilirken görünürde mezhepsel ve dinsel bağı olmayanlar tercih edilmektedir. "Eğitim Geliştirme Derneği", "Woodlawn Vakfı", "Kültürel Gelişim Derneği" ve "Clover Vakfı" bunlara örnektir (De Los Reyes & Rich, 2005: 98).

Sonuç

Hıristiyan ve özellikle Katolik dünyası Opus Dei'nin anlaşılması çözülememiş bir mesele olarak ortada durmaktadır. Tarikat, kısa bir süre içinde güce sahip olmuş ve güçlenirken de bir yandan Katoliklik için din adamlarının dışında da kutsallığın mümkün olabildiği şekilde yeni bir anlayış ortaya koymuştur. Müntesipleri, geleneksel değerlere ve inançlara tam bir sadâkatle bağlı muhafazakâr kişilerdir.

Opus Dei'nin eleştirilemeyecek olan yönü, her tarikat ve dini kurum gibi dini alanda / inançları doğrultusunda üyelerine bir gaye belirlemesi ve bunun için hizmet etmiş olmasıdır.

Öte yandan Opus Dei, üyelerini dini alan haricinde seküler alanda da sıkı bir denetim ve kontrol altına almakta; üyelerinin düşüncelerini hür bir şekilde ifade etmelerini ve buna göre davranmalarını yasaklamaktadır. Bu noktada tarikata eleştiriler yöneltilmektedir. Ayrıca, kendisini "açık bir kitap" şeklinde ifade etse de gizemli ve sırlar içeren yapıya sahip olması tarikatın eleştirilen bir başka yönüdür. Farklı bir eleştiri noktası ise şudur: Josemaría Escrivá de Balaguer, tarikatını gördüğünü iddia ettiği bir ilahi vizyon ile kurmuş ve direkt olarak Tanrı'dan vahiy almış bir elçi olarak sunmaktadır. Bu iddiası onun merhametli bir Tanrı adamı olmasını gerektirir. Buna rağmen o, kaleme aldığı birçok yazıda başkalarına örnek olamayacak olumsuz özelliklere sahip bir kişi olarak görülmüştür.

Opus Dei; kişisel maneviyata ilişkin tüm öğretilerine rağmen, yarı gizli ve otoriter bir cemaat olarak politikacılara, teknokratlara ve yöneticilere nüfuz ederek devletin üst kademelerinde kendine yer edinmiştir. Pek çok dini yapının başarılı olmadığı maneviyat ve para arasındaki dengeyi yönetme problemini Opus Dei, gerçekte kendisi tarafından yönetilen çeşitli kurumların/kuruluşların asıl sahibi olarak görülmemesi yoluyla yani bir çeşit riya ile çözmüştür.

Opus Dei'nin üyeliğe kabul metotlarını, mali birikimini ve çile ibadetlerini günümüz toplum yapısıyla bağdaştırmak pek çok zorluk içermektedir. Bu nedenle en büyük gücü olan gizliliği aynı zamanda tarikatın en önemli zaafı olarak görülmektedir.

Opus Dei; dini bir yapı olmakla birlikte aynı zamanda sosyolojik bir fenomen olarak İspanyol toplumunun zihninde, geleneksel milli değerleri -disiplin, namus, hiyerarşi, tutumluluk vb.- çağın gerisinde kalan bir ulusal kapitalizmi güncelleştirme projesinde kullanma çabası olarak tanımlanabilir. Opus Dei ile ilgili esas problem tarikatın kendi tabiatından kaynaklanmaktadır. Dini ve manevi alanda bir hizmet sunma iddiasıyla ön plana çıkıp, farklı gündemleriyle seküler halkı yanıltarak pek çok Hıristiyan'a dini anlayış bakımından zarar vermiştir. Manipülasyon ve aldatma mekanizmaları Opus Dei'nin tabiatında yer almaktadır. Dolayısıyla Opus Dei, reforma tabi tutulmaktan daha çok baştan tasarlanması gereken bir olgu gibi durmaktadır. Bu gerçeğe rağmen tarikatın reformasyon ihtiyacı bile henüz tartışılmamıştır.

Tüm bu değerlendirmeler ışığında Opus Dei'nin kendi düşünceleri çerçevesinde kuruluşunda ortaya koymuş olduğu idealler açısından başarılı bir yapılanma olduğunu ifade etmek mümkündür. Nitekim bugün Avrupa ve Amerika kıtasındaki faaliyetlerini, Asya ve Afrika'daki yeni bölgelerde genişleterek devam ettirdiği görülmektedir.

Çıkar Çatışması Beyanı

“Opus Dei: Papalığın Şahsi Piskoposluğu” başlıklı makalemiz ile ilgili herhangi bir kurum, kuruluş, kişi ile mali çıkar çatışması yoktur.

Kaynakça

- Agamben, G. ve Kotsko, A. (2013). *Opus Dei: An Archaeology of Duty*. Stanford: Stanford University Press.
- Allen, J. L. (2006). *Opus Dei / Katolik Kilisesinin İçindeki Güç ve Gizemler* (Ş. Mercan, Çev.). İstanbul: Nokta Yayınları.
- Bauer, C. (2016). *Secret Society Opus Dei: Catholicism's Secret Sect*. New York: Maplewood Publishing.
- Boston, R. (2006, Mayıs). Breaking the Opus Dei Code. *Church & State*, 104-109. <https://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=edsgao&AN=edsgcl.145981250&lang=tr&site=eds-live>
- Casanova, J. V. (1982). *The Opus Dei Ethic and the Modernization of Spain* [Unpublished Doctoral dissertation] New School for Social Research, New York.
- Condon, J. (1957). The Secular Institutes and the Opus Dei. *Studies: An Irish Quarterly Review*, 46(181), 106-108. <https://www.jstor.org/stable/30098861>
- Cummings, D. (1976). The Founder of Opus Dei. *The Furrow*, 27(9), 539-542. <https://www.jstor.org/stable/27660212>
- De Balaguer, J. E. (2006). *The Way*. London: Scepter Publishers.
- De Balaguer, J. E. (2008). *Conversations with St. Josemaría Escrivá*. London: Scepter Publishers.
- De Los Reyes, G. ve Rich, P. (2005). Opus Dei and Mexico: Civil but Sinister? *Review of Policy Research*, 22(1), 93-101. <http://doi.org/10.1111/j.1541-1338.2005.00121.x>

- Demirci, A. S. (2019). *Yeni Dini Hareketler ve Opus Dei*. İstanbul: Eftelya Kitap.
- Evans, J. (2012). The Educational Vision of St Josemaría Escrivá, Founder of Opus Dei. *International Studies in Catholic Education*, 4(2), 164-178. <http://doi.org/10.1080/19422539.2012.708172>
- Flader, J. (2012). Opus Dei in the Church. *Australasian Catholic Record*, 19(2), 221-232. <https://www.journaltoecs.ac.uk/articleHomePage.php?id=7792788&userID=0>
- Friedlander, N. (2010). *Tanrı'nın İşleri* (E. Günsel, Çev.). İstanbul: Neden Kitap.
- Hahn, S. (2006). *Ordinary Work, Extraordinary Grace: My Spiritual Journey in Opus Dei*. New York: Image.
- Harmon, K. (1975). *Opus Dei in Spain, a Study of an Elite Catholic Organization and the Relation of Its Teachings to Changes in the Political System Spain* [Unpublished Doctoral dissertation]. Tulane University, Tulane.
- Hutchison, R. (2006). *Their Kingdom Come: Inside The Secret World Of Opus Dei*. New York: St. Martin's Griffin.
- Koçak, Z. (2016). *Opus Dei Tanrının Yapıtı: Tarihi, Yapısı ve Toplumdaki Yeri*. İstanbul: Batı Araştırmaları Merkezi.
- Mackenzie, L. (1973). The Political Ideas of the Opus Dei in Spain. *Government and Opposition*, 8(1), 72-92. <https://www.jstor.org/stable/44484323>
- Ocariz, F. (2008). The Prelature of Opus Dei: Apostolate Ad Fidem and Ecumenism. *Studiues on the Prelature of Opus Dei*, 123-138. <https://cedejbiblioteca.unav.edu/web/centro-de-estudios-josemaria-escriva/biblioteca-virtual/high.raw?id=0000010238&name=0000001.original.pdf&attachment=The+Prelature+of+Opus+Dei%3A+apostolate+%3C%3Ead+fidem%3C%2F%3E+and+ecumenism..pdf>
- Öktem, N. (2010). *İnanç Sarmalında Batı Dünyası ve Karşılaştırmalı Gülen Hareketi*. İstanbul: Truva Yayınları.
- Pepper, C. B. (1992). Opus Dei, Advocatus Papae. *The Nation*, 225(4), 139-140. <https://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=edsgao&AN=edsgcl.12541523&lang=tr&site=eds-live>
- Silva, A. (2005, Şubat 25). My Life in Opus Dei: Why I Joined & Why I Left. *Commonweal*, 12-14. <https://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=edsgao&AN=edsgcl.129895204&lang=tr&site=eds-live>
- The Editors of Encyclopaedia Britannica. (t.y.). *Opus Dei: Roman Catholic Organization*. (Erişim tarihi 23 Mart 2022), <https://www.britannica.com/topic/Opus-Dei>
- Yel, A. M. (2000). Bir Katolik Tarikatı: Opus Dei. *Divan: Disiplinlerarası Çalışmalar Dergisi*, 9, 151-165. <https://bdf5a0aa044dccc8704afa360dba814c775552.vetisonline.com/tr/download/article-file/254367>

Extended Abstract

Christianity is the religion with the highest number of members in the world. The Catholic sect is the largest sect of Christianity. As in numerous religions, sects of different rotations and different structures emerged in the Catholic sect of Christianity. The Opus Dei (God's work) sect was also founded in the 20th century. It is one of the important Catholic church sects that emerged towards the end of the second quarter of the century.

Founded in Madrid on October 2, 1928 by Josemaría Escrivá de Balaguer, a Catholic priest of Spanish descent, Opus Dei is known as a sect that has already reached an important position in the Catholic Church with more than 80,000 members less than a century after its foundation.

The Catholic Church is administered by the Papacy from the Vatican through dioceses. Within the papacy there are dioceses, each of which is regionally defined. Opus Dei is the only bishopric of the Pope with the status of Personal Diocese outside of regional definitions.

Opus Dei provides spiritual guidance to people who live a secular life and have a professional profession with a teaching based on how to perform their profession in the best way and sanctify everything they do. Opus Dei encourages believers to live a life modeled on Jesus in the field of individual and social life; by reflecting this example on their surroundings, he encourages other people to sympathize with Christianity in general and Opus Dei in particular.

Opus Dei is one of the secular institutes accepted by the Vatican and carries out activities not only in the religious field but also in the worldly field. Opus Dei was one of the first sects in the Catholic Church to combine worldly life with religious life. The sect has visible and official activities mostly in the fields of education, media and non-governmental organizations, and considering the findings of some of which are included in this article, it can be said that it carries out activities that are not considered in the fields of politics and economy. It exerts its influence on governments and administrations, especially in the countries where it operates, and strives to place its members in key positions at the management level.

The sect, which subjects its members to various classifications, also draws attention with its practices in daily life. Opus Dei, which attaches utmost importance to the cult loyalty of its members, asks its members to practice Corporal Mortification, which requires endurance and pain, in order to discipline their souls and provide self-discipline. The sect, which expects loyalty and devotion from its members through practices such as bathing in cold water, eating a single meal, tying thorny chains to their calves, has developed its own unique worships.

Josemaría Escrivá, the founder of Opus Dei, who died in 1975 and was canonized in 2002, just 25 years after his death, has been criticized by many for his dealings with the secular world, especially his dealings with General Franco during and after the Spanish Civil War.

The Diocese of Opus Dei describes itself as an "open book", offering information about itself through an official website and various communication channels. However, there is still non-public information that only members know (some of which are known only to "numerary" members). These include the recruitment procedures, the identity of the members, the rituals performed in their own right, the activities they have carried out, their financial income, and the statutes of the Diocese of Opus Dei, known as the "Statues of Opus Dei".

Due to its peculiar rule and the fact that it placed its members under strict control and control in the secular sphere as well as in the religious sphere, the sect was criticized. It prohibits members of the sect from expressing their thoughts freely and acting accordingly. Although it describes itself as an "open book", the fact that it has a mysterious and secretive structure and that Escrivá instills negative ideas in her works are the criticized aspects of the sect.

Opus Dei is a religious entity that is often criticized all over the world. Cult has often been criticized for its secrecy, idiosyncratic practices, and political ambitions. The sect, which has many unknowns, has been called a cult from time to time and has caused reservations in people.

